

5. Canadese Monumenten in België, niet opgenomen in de Herinneringsroutes (h) Provincie Limburg

BOCHOLT (Lozen)

Vanuit Bree neem de baan N76 richting Hamont–Achel. Halfweg **niet** naar Bocholt gaan, maar doorrijden tot Lozen, 9 km verder. Rechts van de kerk, staat het herdenkingsmonument. Twee rotsblokken zijn op elkaar geplaatst. Vier bronskleurige plaketten zijn op drie zijden van die rots aangebracht. Op de eerste leest men: *“Als dankbare herinnering aan de bemanning van deze drie vliegtuigen, die hun leven gaven voor onze vrijheid. Ze vonden allen hun laatste rustplaats op het Britse kerkhof van Heverlee”* *“In memory of the crews of three planes, who gave their live for our freedom”* *“Bocholt, 15 november 2000”*. Op de drie overige plaketten staat geschreven: *“57 Squadron-16 Juli 1941-het kenteken van het 57 squadron – De Britse bommenwerper type Wellington IC R 1624 DX-U, stortte neer in de Velstraat te Lozen (Bocholt). Het vliegtuig was opgestegen van de basis Feltwell (Norfolk GB) met als doel Duisburg (D)”*. Volgt de namen van de bemanning, waaronder *“Observer Sgt H. E. Robinson R/57929 RCAF.*

“166 Squadron-31 Augustus 1942 -het kenteken van het 166 Squadron – De Britse bommenwerper type Wellington X HE988 AS.U stortte neer in de Rondestraat te Lozen (Bocholt). Het vliegtuig was opgestegen van de basis Kirmington (GB) met als doel Mönchen Gladbach (D)”. Volgt de namen van de bemanning, allen van de RAF.

“630 Squadron-22 Juni 1944-het kenteken van het 630 Squadron – De Britse bommenwerper type Lancaster I. ME843 LE. U stortte neer in de Wateringen te Lozen (Bocholt). Het vliegtuig was opgestegen van de basis East Kirkay (Lincolnshire GB) met als doel Wesseling (D)”. Volgt de namen van de bemanning, waaronder Navigator W/O Dewis R /171864 RCAF (foto 78) (ter kennis gebracht door de heer Harry W. Hine).

foto 78

foto 79

GENK

(Boxerheide)

Neem van uit het centrum van de stad, de baan N75 richting Hasselt. Aan het groot kruispunt met de N76 (verkeerslichten), ga je rechtdoor tot aan de tweede verkeerslichten waar je rechtsaf neemt richting “Boxerheide”. Voorbij de spoorweg, neem de derde straat rechts, de Heidebloemstraat. 300 meter links, staat “The Royal Air Force Provincial Memorial” (foto 79).

Op een muur uit natuursteen, is in een steen in het Nederlands de tekst gebeiteld: “Mocht dit memorial een blijvend aandenken zijn voor de bemanning van de RAF die hun leven lieten op Limburgse bodem”. Op een kruis staat de datum 31.8.1941. In een tweede steen zijn de namen gebeiteld: *Pilot Officer John Frederik Ashton RAF, Sergeant John Bernard Redden RCAF, Sergeant Ernest Raymond Verdun Lane RAF*”.

KANNE

Komende van het centrum van Kanne-Riemst, (best te bereiken via Maastricht), richting Eben-Emael (Luik) over de brug van het Albertkanaal, neem onmiddellijk rechtsaf; kom je vanuit de richting Luik of Eben-Emael, dan neem je linksaf vóór de brug. Op

foto 80

50 meter is er een kleine parking. Laat daar je voertuig achter. Neem niet de eerste straat links, maar 50 meter verder een smalle veldweg bergop, de Tienderweg, waar aangeduid staat “Engels-Canadees monument”. Na een 500 meter, op een kruispunt van twee veldwegen, staat rechts het monument. Het is een muurtje in rode baksteen met er bovenop een grote cocarde van de RAF (foto 80). Op twee bronzen plaketten staat geschreven, op de eerste: “*This monument is erected in gratitude and respect for our liberators. Dit monument is opgericht uit dank en eerbied voor onze bevrijders. Ce monument a été érigé*”.

foto 81

en gratitude et respect pour nos libérateurs". En op de tweede in het Engels: "Nabij deze plaats is op 18/19 augustus 1941 een Armstrong Whitworth Whitley MK.V van de N° 10 Squadron RAF, Z.6672 gecodeerd ZA-Y gevallen, ingezet in een bombardementoperatie tegen Keulen. De leden van de bemanning waren: Sqn Ldr M. M. Kane, P/O E. E. Mannison, Sgt H. Ley Morant, Sgt H. L. Crich, Sgt S. Norcross. Ze vlogen voor de vrijheid (Rem Acu Tangere) zoals het moet". Sgt Harvey Lewis Crich radio-operateur/boordschutter R/61807, 22 jaar oud, uit Revelstoke B.C. was van de RCAF. (ter kennis gebracht door de Heer René H. Torsin)

LANAKEN – GELLIK

Het monument staat links tegenover de kerk van Gellik, en werd opgedragen aan de Britse bemanningsleden gevallen te Gellik op 12 mei 1940. In 1992 werden er de namen aan toegevoegd van de bemanning van de Canadese Halifax, neergestort op 24 mei 1944.

Witte marmeren platen zijn aangebracht op een rode bakstenen muur waarop geschreven is:

"Zij vielen hier op 12 Mei 1940, Sgt E. R. Perrin, waarnemer, Sgt H. R. Hall, piloot, LAC J. P. McDonnell, boordschutter" "Zij vielen hier op 24 Mei 1944, P/O J. L. Michell RCAF, Sgt J. I. Jolley RAF, F/O P. Nazar RCAF, F/O D. M. McKensie RCAF, Sgt A. N. Smith RAF, P/O J. I. MacDonald RCAF" (foto 81).

De Canadese platen werden in 1992 onthuld door de enige overlevende Sergeant H. Lapointe RCAF.